

Nr 1248

Av fru **Kristensson**, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition nr 136, med förslag till lag om ändring i giftermålsbalken, m. m.*

(Likalydande med motion nr 987 i Första kammaren)

I proposition nr 136, med förslag till lag om ändring i giftermålsbalken m. m., föreslås att den s. k. äktenskapsåldern för män sänks från tjuogoett till aderton år. Därmed frångår departementschefen familjerättskommitténs förslag om sänkning av giftermålsåldern till tjuugo år för män under det att giftermålsåldern för kvinnor — aderton år — bibehålles. Kommittén har egentligen inte ansett att en sänkning över huvud taget är önskvärd men bedömt det väsentligare att hänsyn tas till uppfattningen i våra grannländer. Oaktat detta anser departementschefen det naturligt att sätta giftermålsåldern till aderton år för såväl män som kvinnor och åberopar till stöd för detta principen om könen likställighet. Många av de remissinstanser, som yttrat sig över familjerättskommitténs förslag, har emellertid ställt sig positiva till detta, och man har därvid i första hand stött sig på det av kommittén framförda önskemålet om prioritering av rättslikhet de nordiska länderna emellan. Flera remissinstanser hävdar också att det nuvarande sambandet mellan mannens äktenskapsålder och myndighetsåldern bör bestå. Också det innebär stöd av familjerättskommitténs förslag, då riksdagen enligt departementschefen med all sannolikhet år 1969 kommer att besluta att myndighetsåldern sänks till tjuugo år.

De framförda kraven på könsläkställighet å ena sidan och äktenskapsålderns anpassning till myndighetsåldern å den andra bör kunna anses lika berättigade såsom riktpunkter för en ny och mera tidsenlig äktenskapslagstiftning. Att kraven på lika giftermålsålder för båda könen måste föranleda en sänkning till aderton år av mannens giftermålsålder synes dock ingalunda självklart. Snarare pekar utvecklingen mot längre studietider för både kvinnor och män och de nuvarande s. k. dispensäktenskapens höga skilsmässofrekvens i en helt annan riktning. Således förefaller det föga lämpligt att samhället lagfäster en alltför låg giftermålsålder och därmed initierar dispenser vid ännu lägre åldrar.

Det av flera remissinstanser framförda önskemålet om ett bibehållande av sambandet mellan giftermålsålder och myndighetsålder är i princip tilltalande, men endast under förutsättning att det avser såväl kvinnor som män. Varken departementschefens eller familjerättskommitténs för-

slag ter sig med utgångspunkt från det resonemanget tillfredsställande. Det är inte heller den av departementschefen framkastade tanken, att i samband med det ovan nämnda förslaget om myndighetsålderns sänkning till tjugo år man eventuellt skulle besluta att underårig, som uppnått äktenskapsåldern, som av departementschefen som nämnts föreslås till aderton år, i och med giftermål skulle bli myndig. En sådan ordning skulle nämligen medföra att ett speciellt civilstånd gynnas, vilket måste anses principiellt felaktigt. En sänkning av myndighetsåldern till aderton i stället för aviserade tjugo år skulle vara förutsättningen för att undvika ett sådant missförhållande, och en sådan sänkning kan också ur flera andra synpunkter te sig önskvärd men torde sannolikt inte bli genomförd inom den närmaste tiden.

En logisk konsekvens av det här förda resonemanget blir att en allmän giftermålsålder på tjugo år ter sig som det mest önskvärda. Mot bakgrunden av den strävan mot rättslikhet mellan oss och våra grannländer, som ovan berörts, finner jag det emellertid angeläget att familjerättskommitténs förslag realiserar. Det skulle innebära att Sverige i detta avseende uppnådde rättslikhet med Norge och Island och sedermera med Danmark, där man inom kort väntas besluta att samma äktenskapsålder för män resp. kvinnor skall gälla som i Norge och på Island.

Med stöd av vad ovan anförts hemställas,

att riksdagen i samband med behandlingen av Kungl. Maj:ts proposition nr 136 måtte besluta att giftermålsåldern för män sänks till tjugo år.

Stockholm den 29 oktober 1968

Astrid Kristensson (h)
